

Obsah

1.	ÚVOD	3
1.1	LEGISLATÍVNY RÁMEC	3
1.1.1	Legislatíva SR.....	3
1.2.1	Legislatíva EÚ	4
2.	POSTUPY A PRAVIDLÁ VÝKONU KONTROL NA MIESTE (KNM).....	5
2.1	KONTROLOVANÉ FORMY PODPORY A ZDROJE ICH FINANCOVANIA	5
2.2	VÝBER ŽIADATEĽOV NA KNM	7
2.3	ČASOVÝ PRIEBEH KNM	7
3.	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA PRI VÝKONE KNM (OPRÁVNENOSŤ).....	7
4.	KONTROLY V RÁMCI PRIAMYCH PODPÔR (KONTROLA OPRÁVNENOSTI)	9
4.1.	Jednotná platba na plochu (SAPS)	9
4.2.	Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (GRE)	10
4.2.1	Diverzifikácia plodín.....	10
4.2.2	Zachovanie existujúceho TTP,(tzv. citlivé TTP).....	11
4.2.3	Existencia oblastí ekologického záujmu (EFA).....	11
4.3.	Platba pre mladých poľnohospodárov (MP)	12
4.4.	Kontrola viazaných priamych platieb	12
4.4.1	Platba na pestovanie cukrovej repy (VCR)	12
4.4.2.	Platba na pestovanie chmeľu (VCHM)	12
	V prípade platby na pestovanie chmeľu kontrola spočíva v zameraní deklarovanej plochy chmeľnice kontrolórmí PPA a overení plochy registrovanej v registri chmeľníc inšpektorom ÚKSÚP.	12
4.4.3.	Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou (VOV) a platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou (VOP)	12
4.4.4.	Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny a platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	13
4.4.5.	Platba na pestovanie rajčiakov (VR).....	13
4.5.	Viazané platby na zvieratá	13
4.5.1.	Platba na chov bahníc, jariek a kôz	13
4.5.2.	Platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku (výkrmový dobytok)	13
4.5.3.	Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka (dojnice).....	14
5.	KONTROLA PLATIEB V SÚVISLOSTI S OPATRENAMI PROGRAMU ROZVOJA VIDIEKA.....	14
	Kontrola platieb v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v zmysle tohto manuálu zahŕňa nasledovné podporné schémy:.....	14

5.1. Kontrola opatrenia pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC/LFA).....	15
5.2. Kontrola opatrenia v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodársky pozemok (UEV),	15
5.3. Kontrola opatrenia v rámci sústavy NATURA 2000 na lesný pozemok (LUEV) a lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov (LEKS)	16
5.4. Kontrola opatrenia pri zaradení do agroenvironmentálno-klimatického opatrenia (AEKO)	16
5.5. Kontrola na ekologické poľnohospodárstvo (EKO).....	16
5.6. platba na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov.....	17
5.7. Kontrola opatrenia prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy.....	17
6. KONTROLA NA POSKYTNUTIE PLATBY V PODOPATRENÍ: CHOV A UDRŽANIE OHROZENÝCH DRUHOV ZVIERAT.....	17
7. KONTROLA NA POSKYTNUTIE PLATBY V OPERÁCII: DOBRÉ ŽIVOTNÉ PODMIENKY ZVIERAT.....	18
8. KONTROLA PESTOVANIA KONOPY SIATEJ	18
9. KNM PRE POSKYTNUTIE PLATBY NA DOBYTČIE JEDNOTKY (DJ)	18
10. UPOZORNENIE PRE ŽIADATEĽOV.....	20

1. ÚVOD

Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej „PPA“) ako orgán štátnej správy podľa zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 280/2017 Z. z.“) je rozpočtovou organizáciou napojenou finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej „MPRV SR“). Zabezpečuje administratívnu a kontrolnú činnosť pri poskytovaní podpôr v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve a rybnom hospodárstve z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa osobitných predpisov a pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybne hospodárstvo podľa osobitných predpisov ako akreditovaný orgán štátnej správy.

1.1 LEGISLATÍVNY RÁMEC

1.1.1 Legislatíva SR

- 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- nariadenie vlády SR (ďalej „NV SR“) č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov,
- NV SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb v znení neskorších predpisov,
- NV SR č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v znení neskorších predpisov,
- NV SR č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov,
- **Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov,**
- **Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,**
- **Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,**
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov,
- NV SR č. 83/2017 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom,
- Zákon č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 162/1995 Z. z. "Katastrálny zákon" v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ostatná relevantná legislatíva, metodické pokyny k príslušným nariadeniam a PRV SR 2014-2020.

1.2.1 Legislatíva EÚ

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ďalej „NEPaR“)(EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 v platnom znení;
- NEPaR (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 v platnom znení;
- NEPaR (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. december 2013 , ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 v platnom znení;
- NR (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia, v platnom znení;
- NK (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008 , ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore v platnom znení;

Delegované nariadenia

- Delegované nariadenie Komisie (ďalej „DNK“) (EÚ) č. 639/2014 z 11. marca 2014 , ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, a ktorým sa mení príloha X k uvedenému nariadeniu v platnom znení;
- DNK (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014 , ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie v platnom znení;
- DNK (EÚ) č. 807/2014 , ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ktorým sa zavádzajú prechodné ustanovenia v platnom znení;

Vykonávacie nariadenia

- Vykonávacie nariadenie Komisie (ďalej „VNK“) (EÚ) č. 641/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky;

- VNK (EÚ) č. 808/2014 zo 17. júla 2014 , ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) v platnom znení;
- VNK (EÚ) č. 809/2014 zo 17. júla 2014 , ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom, opatreniami na rozvoj vidieka a krížovým plnením v platnom znení;
- ostatná relevantná legislatíva a pracovné dokumenty k príslušným nariadeniam.

Pokiaľ nie je v tomto dokumente uvedené inak, rozumejú sa všetky tu citované právne predpisy SR, či ich jednotlivé ustanovenia „v znení neskorších predpisov“, a právne predpisy ES/EÚ „v platnom znení “ ku dňu vydania dokumentu.

2. POSTUPY A PRAVIDLÁ VÝKONU KONTROL NA MIESTE (KNM)

2.1 KONTROLOVANÉ FORMY PODPORY A ZDROJE ICH FINANCOVANIA

Priame platby financované zo zdrojov EPZF

Schémy oddelených priamych platieb:

- prechodný zjednodušený režim základnej platby (jednotná platba na plochu, tzv. SAPS),
- platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie,
- platba pre mladých poľnohospodárov.

Schémy viazaných priamych platieb:

- platba na pestovanie cukrovej repy,
- platba na pestovanie chmeľu,
- platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou,
- platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou,
- platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny,
- platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín,
- platba na pestovanie rajčiakov,
- platba na chov bahníc, jariek a kôz,
- platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku,
- platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka.

PRV SR 2014 - 2020 financovaný zo zdrojov EPFRV

Podpory v súvislosti s opatreniami PRV:

a) platby pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami, t. j. pre:

- horské oblasti,
- oblasti čeliace významným prírodným obmedzeniam,

- oblasti postihnuté špecifickými obmedzeniami;
- b) platba v rámci sústavy NATURA 2000:
- na poľnohospodársky pozemok,
 - na lesný pozemok;
- c) platby na agroenvironmentálno-klimatické opatrenie, ktoré zahŕňa nasledovné operácie:
- integrovaná produkcia v ovocinárstve,
 - integrovaná produkcia v zeleninárstve,
 - integrovaná produkcia vo vinohradníctve,
 - multifunkčné okraje polí – biopásy na ornej pôde,
 - ochrana biotopov prírodných a poloprírodných trávnych porastov,
 - ochrana biotopu sysľa pasienkového,
 - ochrana biotopu dropa fúzatého,
 - ochrana vodných zdrojov – Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov,
 - chov a udržanie ohrozených druhov zvierat;
- d) platby na ekologické poľnohospodárstvo, opatrenie zahŕňa nasledovné platby:
- platby na prechod na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva (konverzia),
 - platby na udržanie ekologického poľnohospodárstva;
- Platbu možno poskytnúť na:
- ornú pôdu,
 - zeleninu, jahody, liečivé rastliny, koreninové rastliny alebo aromatické rastliny,
 - zemiaky,
 - ovocné sady intenzívne: mladé, rodiace,
 - ovocné sady ostatné,
 - vinohrady: mladé, rodiace,
 - trvalý trávny porast;
- e) platby na dobré životné podmienky zvierat, opatrenie zahŕňa nasledovné operácie:
- zlepšenie starostlivosti o dojnice,
 - zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných,
 - zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení,
 - zlepšenie životných podmienok v chove hydiny;
- f) lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov, opatrenie zahŕňa tieto operácie:
- platby na lesnícko-environmentálne záväzky v chránených vtáčích územiach,
 - platby na lesnícko-environmentálne záväzky v územiach európskeho významu.
- g) platby na prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy

Prechodné vnútroštátne platby financované zo štátneho rozpočtu

Formy prechodných vnútroštátnych platieb:

- doplnková vnútroštátna platba na plochu,
- doplnková vnútroštátna platba na chmeľ,

- doplnková vnútroštátna platba na dobyčie jednotky.

2.2 VÝBER ŽIADATEĽOV NA KNM

Výber žiadateľov na KNM a kontrolu pomocou diaľkového prieskumu Zeme (ďalej "DPZ") je zabezpečený prostredníctvom oddelenia rizikovej analýzy. Kontroly podmienok oprávnenosti a taktiež kontroly jednotlivých podmienok KP sa vykonávajú u žiadateľov vybraných prostredníctvom rizikovej analýzy (ďalej „RA“) a náhodného výberu (ďalej „NV“) v zmysle Hlavy III kapitoly III oddielu 1 VNK (EÚ) č. 809/2014.

Okrem RA a NV môžu byť žiadatelia vybraní na KNM (oprávnenosť, KP) aj z nasledovných dôvodov:

- rozpor pri DPZ,
- rozpor po krížových kontrolách,
- „vyššia moc a mimoriadne okolnosti“,
- požiadavka z iných vecne príslušných organizačných útvarov,
- riešenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov (požiadavka z odboru rozhodovacích a správnych činností priamych podpôr, MPRV SR),
- požiadavka z externých kontrolných inštitúcií (napr. NKÚ SR, EÚ),
- opakovaná kontrola,
- kontrola KP na základe kontroly oprávnenosti – dôvod výberu KNM a naopak
- kontrola oprávnenosti na základe kontroly KP – dôvod výberu „EV“.
- kontrola na základe štatútu "žltá karta"

2.3 ČASOVÝ PRIEBEH KNM

Kontroly sa spravidla vykonávajú počas vegetačného obdobia kalendárneho roka. V jednotlivých prípadoch môžu byť KNM uskutočnené v neskoršom období, najmä, ak sa pri spracovávaní žiadosti objavia nesúlady, resp. nové poznatky alebo iné skutočnosti, ktoré si vyžadujú kontrolu alebo neumožňujú výkon kontroly vo vegetačnom období.

Časový priebeh KNM na základe RA a NV (kontroly podmienok oprávnenosti a kontroly podmienok KP) vo všeobecnosti závisí predovšetkým od časového dodania vzorky, od výmery jednotlivých deklarovanych pozemkov kontrolovaného žiadateľa, od náročnosti terénu (svahovitost'), od dostupnosti jednotlivých deklarovanych pozemkov, od vzdialenosti jednotlivých pozemkov ako aj od komplikovanosti priebehu ich hraníc, od poveternostných podmienok a pod. Tomu všetkému je zároveň podmienená a úzko súvisí príprava na KNM, ako aj samotná administrácia spojená so spracovaním merania a zhromažďovaním dokumentácie a následne vypracovanie správy z KNM v systéme na spracovanie kontrol IACS eKNM.

3. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA PRI VÝKONE KNM (OPRÁVNENOSŤ)

- Podľa článku 38 ods. 1 VNK (EÚ) č. 809/2014: *všetky poľnohospodárske pozemky podliehajú kontrolám*

- Kontroluje sa 100% plôch u každého jedného žiadateľa, ktorý podal žiadosť o platbu v rámci režimov pomoci na plochu alebo opatrení na rozvoj vidieka, vybraného na kontrolu z dôvodu RA, NV,
- Kontroluje sa 100% plôch EFA, ktorý podal žiadosť o platbu v rámci režimov pomoci na plochu alebo opatrení na rozvoj vidieka, vybraného na kontrolu z dôvodu RA, NV,
- ak je žiadateľ vybraný na kontrolu KK, kontrolu na základe výsledkov DPZ alebo kontrolu na základe požiadavky z iných vecne príslušných organizačných útvarov (explicitný výber – ďalej „EV“), kontrolujú sa iba predmetné (sporné) pozemky, 100%-ná kontrola plôch nemusí byť zohľadnená.
- ak je žiadateľ vybraný na kontrolu z dôvodu žltej karty (tiež EV výber) kontrolujú sa iba plochy, kde bolo zistené v predchádzajúcom roku na základe kontroly na mieste nadhodnotenie/naddeklarácia a toto nadhodnotenie/naddeklarovanie nevedlo k aktualizácii LPIS.

V zmysle článku 25 VNK (EÚ) č. 809/2014 KNM sa môžu ohlásiť za predpokladu, že to nie je v rozpore s jej účelom alebo účinnosťou. Oznámenie sa prísne obmedzí na minimálne potrebné časové obdobie a neprekročí 14 dní. V prípade kontrol na zvieratá takéto oznámenie nesmie, s výnimkou riadne odôvodnených prípadov, prekročiť 48 hodín.

V oblasti kontroly priamych podpôr sa príslušný zamestnanec RP PPA preukáže žiadateľovi „Preukazom kontrolóra“, na ktorom je uvedené, že je oprávnený vykonávať kontrolu vyplývajúcu z ustanovení príslušnej legislatívy SR a EÚ, zo záväzku žiadateľa uvedeného v žiadosti, alebo v zmluve z dôvodu čerpania finančných prostriedkov z fondov SR a EÚ a ktorý nahrádza poverenie na vykonanie kontroly v oblasti priamych podpôr (RA, NV). V prípade KNM vykonaných v oblasti priamych podpôr z iných dôvodov ako RA/NV, resp. na základe požiadavky iných sekcií (napr. SOT, sekcia priamych podpôr, OVK), ústredie vystaví „Poverenie na vykonanie KNM“ ,

Príslušný zamestnanec RP PPA v čase výkonu kontroly je považovaný za verejného činiteľa v zmysle § 128 trestného zákona,

Pri kontaktovaní žiadateľa, kontaktuje kontrolná skupina osobu uvedenú v jednotnej žiadosti. Pri návšteve žiadateľa požaduje kontrolná skupina od žiadateľa, resp. od zástupcu žiadateľa, aby sa preukázal identifikačným dokladom (napr. občiansky preukaz, vodičský preukaz...), resp. kontrolná skupina požaduje od zástupcu žiadateľa, aby sa preukázal dokladom preukazujúcim jeho oprávnenie zastupovať žiadateľa. V prípade, že osoba poverená poskytovaním informácií, nie je oprávnená oficiálne/úradne zastupovať žiadateľa, poskytovať oficiálne vyjadrenia, podpisovať správu z KNM, počas KNM môže táto osoba (osoba poverená sprevádzaním kontrolnej skupiny a poskytovaním informácií, pričom dané poverenie je potvrdené písomne oprávnenou osobou) sprevádzať kontrolnú skupinu a poskytovať informácie, ale pri podpisovaní správy z KNM oboznámi kontrolnú skupinu so správou z KNM, osobu, ktorá je oprávnená zastupovať žiadateľa.

Počas výkonu kontroly na mieste môže byť prítomný aj zástupca orgánu činného v trestnom konaní.

Pri kontrole kontrolná skupina overuje a konfrontuje kritéria oprávnenosti, záväzkov a iných povinností režimov pomoci alebo podporných opatrení so skutkovým stavom.

V prípade nepriaznivých poveternostných podmienok (napr. snehová pokrývka, rozbahnený povrch pozemku, zaplavenie pozemku, hmla), ktoré neumožňujú určiť hranice pozemkov a hodnotiť stav pozemkov a plodín, kontrolná skupina môže prerušiť výkon KNM na čas nevyhnutne potrebný.

Pri kontrole plnenia podmienok vychádza kontrolná skupina predovšetkým z údajov uvedených v žiadosti (žiadateľom zakreslené hranice ním užívaných plôch v GSAA, deklarácia plôch, deklarácia plodín a iná relevantná dokumentácia ku žiadosti). Pri administratívnej kontrole parametrov

(kontrolných otázok, resp. príslušných častí kontrolných otázok) týkajúcich sa pôdy, vychádza kontrolná skupina z údajov uvedených v Jednotnej žiadosti žiadateľa na daný rok. Zároveň sa zistené skutočnosti konfrontujú v prípade potreby s vnútro podnikovou evidenciou, ktorej povinnosť vedenia vyplýva z vnútroštátnej legislatívy (kniha honov, prvotná evidencia traktoristov a pod., ako aj z iných dostupných typov dokumentácie).

Počas KNM je vyhotovovaná vždy aj fotodokumentácia.

Po oboznámení s výsledkami KNM je žiadateľovi (resp. osobe oprávnenej konať za žiadateľa) umožnené podpísanie správy z KNM, kde svojim podpisom potvrdzuje, že bol s výsledkami KNM oboznámený a zároveň potvrdzuje svoju účasť na prerokovaní výsledkov KNM. Ak správu z KNM alebo DPZ žiadateľ nepodpíše, je potrebné uviesť dôvod nepodpisania.

V prípade, ak sa žiadateľ nedostaví na prerokovanie správy z KNM, resp. odďaľuje toto prerokovanie správy z KNM, v ktorej boli zistené nezrovnalosti, bude mu správa zaslaná so sprievodným listom poštou (doporučene do vlastných rúk). Tým sa nevylučuje prerokovanie správy za predpokladu, že správa bude prerokovaná pred doručením danej správy.

V prípade, ak bolo pri KNM zistené akékoľvek neplnenie povinností a správa z KNM nebola odovzdaná žiadateľovi do vlastných rúk, príslušný zamestnanec RP PPA zabezpečí vyhotovenie kópie správy z KNM a odoslanie žiadateľovi doporučenou poštou s „doručenkou“ vrátane sprievodného listu.

V prípade, ak žiadateľ zabráni KS vykonať KNM, žiadosť o platbu sa mu zamietne s výnimkou prípadov vyššej moci alebo mimoriadnych okolností v zmysle čl. 59 od. 7 NEPaR (EÚ) č. 1306/2013.

4. KONTROLY V RÁMCI PRIAMYCH PODPÔR (KONTROLA OPRÁVNENOSTI)

4.1. Jednotná platba na plochu (SAPS)

Výkon kontroly na jednotnú platbu na plochu (SAPS) pozostáva predovšetkým z nasledujúcich úkonov:

- merania žiadateľom deklarovanych/obhospodarovaných plôch (meranie sa vykonáva pomocou validovaných GPS/GNSS prístrojov resp. digitalizáciou v GIS aplikácii na podklade aktuálnych satelitných snímok)
- overenia spôsobilosti plôch na jednotnú platbu na plochu - vizuálnou kontrolou stavu pozemkov v čase kontroly, kontrolou relevantnej dokumentácie

Účelom merania je overenie hraníc pozemkov a vyňatie nespôsobilých plôch. Medzi nespôsobilé plochy, ktoré by žiadateľ nemal zahŕňať do deklarovanej výmery sú akékoľvek plochy, ktoré neslúžia na poľnohospodársku činnosť, teda napr. akékoľvek stavby alebo spevnené plochy, spevnené cesty a nespevnené cesty, ak sú súčasťou transportnej siete (slúžia na prejazd vozidiel), vodné plochy, mokrade, hnojiská, stohy slamy, zárazy drevitej vegetácie, skalné útvary a pod.

Nespevnené cesty, ktoré vznikajú agrotechnickými operáciami na poľnohospodárskych pozemkoch a prechodom hospodárskych zvierat môžu byť súčasťou poľnohospodárskych pozemkov.

Výsledkom kontroly v teréne resp. na podklade satelitných snímok sú polohovo lokalizované plochy žiadateľa s výmerou stanovenou na základe merania.

V prípade, pokiaľ nebude mať žiadateľ viditeľne označené a vymedzené hranice pozemku, ktorý užíva a hranice nie sú ani prirodzene ohraničené, kontrolná skupina priznáva na takomto pozemku výmeru 0,00

ha. V teréne musí byť jednoznačne vymedzená plocha, ktorú žiadateľ užíva. Vymedzenie môže byť zrejmé z prirodzených hraníc, ako napr. cesta, prípadne hranicu využívania vymedzuje druh pozemku alebo osiate plodiny. V prípade, ak nie je prirodzené vymedzenie hranice využívania (príkladom je situácia, ak je diel užívaný viacerými žiadateľmi a zároveň rovnakej kultúry (trvalý trávny porast, trvalé kultúry a pod.) alebo rovnakej plodiny v prípade ornej pôdy), je nutné zabezpečiť pevné vymedzenie hraníc. Na kultúre orná pôda, kde z dôvodu rozorávania pozemku nie je možné udržiavať takúto hranicu v podobe kolíka s kameňmi, je možné použiť pre rozlíšenie, pestovanie rôznych plodín, príp. pre označenie hranice sa použijú kolíky na oboch stranách hranice, za manipulačnou cestou. Je však na žiadateľovi, aby zvolil primeraný spôsob viditeľne označených a vymedzených hraníc.

Ak žiadateľ požaduje platbu na SAPS a obhospodaruje plochu, ktorá sa využíva prevažne na poľnohospodársku činnosť, musí zabezpečiť, aby intenzita, povaha, trvanie a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti neobmedzovalo poľnohospodársku činnosť na tejto ploche viac ako 28 dní v príslušnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra príslušného roku môže byť využitie tejto plochy na poľnohospodársku činnosť obmedzené najviac 14 dní. Za nepoľnohospodárske činnosti podľa usmernenia MPRVSR sa môžu považovať dočasné podujatia na poľnohospodárskej ploche ako veľtrhy, výstavy, koncerty, tábory, jazdecké podujatia a pod., rôzne stavebné činnosti ako výstavba inžinierskych sietí, kanalizačných sietí a pod., skladovanie materiálov ako drevo, rašelina a pod., ale aj napr. predbežný archeologický prieskum.

4.2. Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (GRE)

Kontrola zahŕňa:

- diverzifikáciu plodín
- zachovanie existujúceho TTP, (tzv. citlivé TTP)
- existenciu oblasti ekologického záujmu (EFA)

Vzorka v rámci RA a NV sa vzťahuje na 5% všetkých príjemcov, ktorí musia dodržiavať pravidlá pre v GRE a na 3% príjemcov, ktorí sú oslobodení od povinností súvisiacich s diverzifikáciou a EFA.

V súvislosti s 3% vzorkou na GRE tých žiadateľov, ktorí sú oslobodení od diverzifikácie, je povinnosť zamerať všetky žiadateľom deklarované plochy (parcely), aby sa zistilo, či žiadateľ v skutočnosti nemal byť oslobodený od povinnosti diverzifikácie. Tzn. ak sa zistí, že žiadateľ obhospodaruje nad 10 ha ornej pôdy, musí na ornej pôde pestovať aspoň dve rôzne plodiny. Hlavná plodina nesmie pokrývať viac ako 75% žiadateľovej ornej pôdy. To, či žiadateľ mal alebo nemal spĺňať GRE je po ukončení kontroly vypočítané systémom IACS.

4.2.1 Diverzifikácia plodín

Kontrola diverzifikácie plodín spočíva v zameraní všetkých pozemkov žiadateľa s kultúrou orná pôda a overení plodín. Plocha krajinného prvku, ktorý je súčasťou pozemku a ktorý je zahrnutý do plochy tohto pozemku, je pre účely výpočtu podielu jednotlivých plodín súčasťou plochy tej plodiny, na ktorej sa tento krajinný prvok nachádza.

4.2.2 Zachovanie existujúceho TTP,(tzv. citlivé TTP)

V súvislosti s citlivými TTP (teda TTP v územiach ÚEV a CHVÚ), je pri KNM zisťované, či došlo k ich rozoraniu, resp. k ich zmene na iný druh poľnohospodárskej plochy zo strany žiadateľa alebo nie. Ak k akémukoľvek rozoraniu prišlo (teda aj menšie ako 0,30 ha), príslušný kontrolór zameria rozoranú plochu a taktiež plochu TTP.

Zachovávanie existujúceho TTP sa netýka žiadateľov, ktorí:

- spadajú celou výmerou do ekológie,
- majú časť žiadosti v ekológii a časť nie, na časti na ktorej nie je ekológia a spadá do citlivých TTP (teda TTP v územiach ÚEV a CHVÚ) nesmie žiadateľ plochu rozorávať (akékoľvek rozoranie –viď text vyššie)

4.2.3 Existencia oblastí ekologického záujmu (EFA)

Pri kontrole existencie oblastí ekologického záujmu je zisťované, či žiadateľ má OP nad 15 ha, vrátane.

Kontrolná skupina pri kontrole všetky deklarované EFA zameriava, resp. uisťuje sa, že hranice stabilných EFA prvkov (terasy, nárazníkové zóny, krajinné prvky) sú v poriadku, teda totožné s už existujúcou vrstvou v LPISe (vrstva terás, vrstva nárazníkových zón, vrstva krajinných prvkov).

Všetky krajinné prvky (živé ploty, solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa, medza) podliehajúce pravidlám KP a tie, ktoré sú súčasťou celkovej plochy poľnohospodárskeho pozemku, sa považujú za súčasť plochy uvedeného poľnohospodárskeho pozemku na ornej pôde, na ktorú možno poskytnúť podporu.

V zmysle usmernenia MPRV SR krajinné prvky, ktoré nie sú súčasťou dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda, možno použiť pre splnenie oblastí ekologického záujmu v prípade, že ich plocha je priľahlá k tomuto dielu pôdneho bloku s kultúrou orná pôda. Lineárne krajinné prvky alebo nárazníkové zóny sa považujú za „priľahlé k ornej pôde“, keď sa fyzicky dotýkajú poľnohospodárskej plochy ornej pôdy na najdlhšom okraji príslušnej oblasti ekologického záujmu, bez ohľadu na to, či ide o krátku alebo dlhú stranu poľa. Nelineárne krajinné prvky ako solitéry a skupiny stromov sa považujú za priľahlé k ornej pôde, ak sa fyzicky dotýkajú ornej pôdy.

V prípade nestabilných EFA prvkov (úhor, medziplodina, dusík viažuca plodina, rýchlorastúca drevina) je potrebné ich fyzické zameranie. V prípade, ak sú hranice nestabilných EFA prvkov totožné s LPIS, teda referenčná parcela LPIS je poľnohospodárskou parcelou, nie je meranie bezpodmienečne nutné.

Ak žiadateľ deklaruje EFA prvky, má za povinnosť plniť aj určité podmienky, napr. nepoužívať hnojivá a prípravky na ochranu rastlín na ornej pôde ležiacej úhorom. Tieto podmienky sú kontrolované pracovníkmi externej inštitúcie Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP).

Kontrola pracovníkmi ÚKSÚP spočíva vo fyzickej kontrole EFA prvkov a v kontrole dokumentácie (evidencia o hnojení pozemku, evidencia o spotrebe prípravkov na ochranu rastlín).

Oblasť ekologického záujmu sa netýka žiadateľov, ktorí:

- viac ako 75% OP využívajú na produkciu tráv alebo iných rastlinných krmív, ponechávajú OP úhorom, pestujú bôbovité plodiny, alebo OP je predmetom kombinácie týchto využití, za predpokladu, že OP, ktorú takto nevyužívajú nepresahuje 30 ha,

- viac ako 75% poľnohospodárskej plochy využívajú na trvalý trávny porast, na produkciu tráv alebo iných rastlinných krmív, alebo je poľnohospodárska plocha predmetom kombinácie týchto využití, za predpokladu, že OP, ktorá sa takto nevyužíva nepresahuje 30 ha,
- spadajú celou výmerou do ekológie.

4.3. Platba pre mladých poľnohospodárov (MP)

Ak žiadateľ deklaruje schému podpory platba pre mladých poľnohospodárov je v prípade výberu na KNM na tento dotačný titul kontrolované:

- v prípade fyzických osôb je ako prvé kontrolované, či v prvom roku podania žiadosti o platbu SAPS nedovŕši/l vek 41 rokov.
- v prípade právnických osôb je v prvom rade kontrolované, či fyzická/é osoba/y, napr. v spoločnosti s ručením obmedzeným, teda konateľ/ia nedovŕši/l/nedovŕšia/nedovŕšili v prvom roku podania žiadosti o platbu SAPS 41 rokov, ak nie, tak je potrebné zistiť, či daný/í žiadateľ/ia, teda fyzická/é osoba/y je/sú vedúcim predstaviteľom podniku. Taktiež je zisťované, či má žiadateľ (fyzická osoba) nad právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík,
- v súvislosti s kontrolou mladého poľnohospodára je vždy od žiadateľa (fyzická aj právnická osoba) požadované aj potvrdenie o vzdelaní (stredoškolské alebo vysokoškolské s poľnohospodárskym, potravinárskym alebo veterinárnym zameraním, ktoré absolvoval v SR alebo v inom členskom štáte), resp. potvrdenie o absolvovaní 18 mesačnej praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe kde súčasne musí mať aj doklad o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho kurzu.

4.4. Kontrola viazaných priamych platieb

4.4.1 Platba na pestovanie cukrovej repy (VCR)

V prípade platby na pestovanie cukrovej repy je úlohou kontrolnej skupiny skontrolovať žiadateľom deklarované plochy s plodinou repa cukrová. Zároveň sa kontrolná skupina zameriava na skutočnosť, či má žiadateľ uzatvorenú zmluvu o dodávke cukrovej repy v príslušnom kalendárnom roku s konkrétnym cukrovarníckym podnikom.

4.4.2. Platba na pestovanie chmeľu (VCHM)

V prípade platby na pestovanie chmeľu kontrola spočíva v zameraní deklarovanej plochy chmeľnice kontrolórmí PPA a overení plochy registrovanej v registri chmeľníc inšpektorom ÚKSÚP.

4.4.3. Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou (VOV) a platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou (VOP)

Kontrola spočíva v zameraní plôch sadu kontrolórmí PPA a overením dodržiavania podmienok pre deklarované plochy inšpektormi ÚKSÚP. V prípade platby na pestovanie vybraných druhov ovocia

s vysokou a platby na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou inšpektori ÚKSÚP zisťujú:

- či je plocha vedená v registri sadov a v akej výmere
- či výmera deklarovaného sadu žiadateľa spĺňa podmienku minimálneho počtu životaschopných jedincov na 1 ha ovocného sadu podľa deklarovaného druhu ovocia.

4.4.4. Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny a platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

Príslušní kontrolóri PPA zabezpečia v rámci predmetných podporných schém zameranie deklarovanej plochy žiadateľa. Príslušní inšpektori ÚKSÚP skontrolujú, či výmera obhospodarovanej plochy žiadateľa spĺňa podmienku minimálneho počtu vysiatych alebo vysadených kusov druhov zeleniny a bielkovinových plodín na 1 ha.

4.4.5. Platba na pestovanie rajčiakov (VR)

Kontrolóri PPA zamerajú deklarované plochy žiadateľa na platbu na pestovanie rajčiakov. Príslušní inšpektori ÚKSÚP skontrolujú, či výmera obhospodarovanej plochy žiadateľa spĺňa podmienku minimálneho počtu pestovaných rajčiakov na 1 ha.

4.5. Viazané platby na zvieratá

4.5.1. Platba na chov bahníc, jariek a kôz

Kontrola dodržiavania podmienok v chove bahníc, jariek a kôz je vykonávaná v zmysle nariadenia vlády SR č. 36/2014 Z. z. v zn. n. p. Kontrola sa vykonáva na všetkých deklarovaných zvieratách a potenciálne oprávnených zvieratách.

KNM v zmysle čl. 42 ods. 1 pododsek 4 vykonávacieho NK 809/2014 spočíva v tom, že sa zisťuje, či počet zvierat prítomných v podniku, na ktoré sa predložili žiadosti a počet kusov potenciálne oprávneného bahníc, jariek a kôz (zvieratá, na ktoré nebola predložená žiadosť) zodpovedá počtu zvierat zaznamenaných v CEHZ a v individuálnom registri oviec a kôz na farme žiadateľa.

V zmysle čl. 42 ods. 2 písm. a) vykonávacieho NK 809/2014 sa kontroluje aj správnosť položiek v individuálnom registri oviec a kôz a oznámenia do CEHZ na základe vzorky podkladov. Podkladmi sa myslia faktúry vystavené pri nákupe a predaji, certifikáty o zabití, veterinárne certifikáty v období 6 mesiacov pred KNM. Ak zistíme nezrovnalosť, že napríklad v individuálnom registri má zaznamenané zabitie ovce/kozy (nútená porážka), ale v CEHZ je stále ovca/koza ako živá alebo v CEHZ je zapísané niečo iné ako má pri ovci/koze v individuálnom registri oviec a kôz zapísané žiadateľ, je potrebné kontrolu položiek rozšíriť až na 12 mesiacov dozadu od začiatku KNM.

Samotný výkon kontroly spočíva v tom, že je potrebné zistiť, či sa skutočne jedná o ovcu/kozu, na ktorú bola podaná žiadosť a môže byť stanovená, čiže kontrolujú sa ušné značky všetkých deklarovaných zvierat.

4.5.2. Platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku (výkrmový dobytok)

Kontrola dodržiavania podmienok v chove vybraných kategórií hovädzieho dobytku (HD) je vykonávaná v zmysle nariadenia vlády SR č. 36/2014 Z. z. v zn. n. p. Kontrola sa vykonáva na všetkých deklarovaných zvieratách a potenciálne oprávnených zvieratách.

KNM v zmysle čl. 42 ods. 1 pododsek 4 vykonávacieho NK 809/2014 spočíva v tom, že sa zisťuje, či počet zvierat prítomných v podniku, na ktoré sa predložili žiadosti (žiadosť na výkrmový dobytok) a počet

kusov potenciálne oprávneného HD (výkrmový dobytok, na ktorý nebola predložená žiadosť) zodpovedá počtu zvierat zaznamenaných v CEHZ a v individuálnom registri HD na farme žiadateľa.

V zmysle čl. 42 ods. 2 písm. a) vykonávacieho NK 809/2014 sa kontroluje aj správnosť položiek v individuálnom registri HD a oznámenia do CEHZ na základe vzorky podkladov. Podkladmi sa myslia faktúry vystavené pri nákupe a predaji, certifikáty o zabití, veterinárne certifikáty a pasy zvierat u zvierat, na ktoré sa predložili žiadosti o platbu v období 6 mesiacov pred KNM. V prípade zistenia nezrovnalosti je kontrola položiek rozšírená až na 12 mesiacov dozadu od začiatku KNM.

V zmysle čl. 42 ods. 2 písm. b) vykonávacieho NK 809/2014 kontroly na mieste zahŕňajú či výkrmový dobytok je identifikovaný ušnými známkami, alebo inými prostriedkami identifikácie, ak je to uplatniteľné, a priloženým pasom, alebo dokumentmi o premiestnení a či je zaregistrovaný a či bol riadne oznámený do CEHZ.

4.5.3. Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka (dojnice)

Kontrola dodržiavania podmienok v chove dojníc je vykonávaná v zmysle nariadenia vlády SR č. 36/2014 Z. z. v zn. n. p. Kontrola sa vykonáva na všetkých deklarovovaných zvieratách a potenciálne oprávnených zvieratách.

KNM v zmysle čl. 42 ods. 1 pododsek 4 vykonávacieho NK 809/2014 spočíva v tom, že sa zisťuje, či počet zvierat prítomných v podniku, na ktoré sa predložili žiadosti (žiadosť na dojnice) a počet kusov potenciálne oprávneného HD (dojnice, na ktoré nebola predložená žiadosť) zodpovedá počtu zvierat zaznamenaných v CEHZ a v individuálnom registri HD na farme žiadateľa.

V zmysle čl. 42 ods. 2 písm. a) vykonávacieho NK 809/2014 sa kontroluje aj správnosť položiek v individuálnom registri HD a oznámenia do CEHZ na základe vzorky podkladov. Podkladmi sa myslia faktúry vystavené pri nákupe a predaji, certifikáty o zabití, veterinárne certifikáty a pasy zvierat u zvierat, na ktoré sa predložili žiadosti o platbu na dojnice v období 6 mesiacov pred KNM. V prípade zistenia nezrovnalosti je kontrola položiek rozšírená až na 12 mesiacov dozadu od začiatku KNM.

V zmysle čl. 42 ods. 2 písm. b) vykonávacieho NK 809/2014 kontroly na mieste zahŕňajú či dojnice sú identifikované ušnými známkami, alebo inými prostriedkami identifikácie, ak je to uplatniteľné, a priloženým pasom, alebo dokumentmi o premiestnení a či sú zaregistrované a či boli riadne oznámené do CEHZ.

5. KONTROLA PLATIEB V SÚVISLOSTI S OPATRENAMI PROGRAMU ROZVOJA VIDIEKA

Kontrola platieb v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v zmysle tohto manuálu zahŕňa nasledovné podporné schémy:

- platba pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami,
- platba v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodársky pozemok,
- platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesný pozemok,
- platba pri zaradení do agroenvironmentálno-klimatického opatrenia,
- platba na ekologické poľnohospodárstvo,
- platba na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov,
- platba na prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy.

5.1. Kontrola opatrenia pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC/LFA)

Príslušný kontrolór PPA musí v rámci kontroly) platba pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC/LFA) skontrolovať:

- výmery pozemkov deklarovanych na platbu pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC/LFA) - kontrola sa vykonáva meraním pozemkov a následným výpočtom plochy jednotlivých kategórií ANC/LFA pracovníkmi NPPC-VÚPOP na podklade merania a vektorovej digitálnej vrstvy ANC/LFA
- ak žiadateľ deklaruje na platbu pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC/LFA) aj pozemky s kultúrou TTP, kontroluje sa zaťaženie dobytčími jednotkami na ha trvalých trávnych porastov v období od 1. mája do 31. októbra daného roku. Je zisťované, či žiadateľ dodržiava podmienku zaťaženia 0,3 DJ, ktorými sú polygastrické zvieratá alebo kone registrované v centrálnom registri hospodárskych zvierat, ktorých je držiteľom, na 1 ha TTP v oblastiach s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami v období od 1. mája do 31. októbra.

Výpočet DJ pre účely tejto podmienky sa určí v zmysle prílohy č. 1 k NV SR č. 75/2015 Z. z.:

Druhy hospodárskych zvierat	Koeficient [DJ]
Býky, kravy a iný hovädzí dobytok starší ako dva roky a kone staršie ako šesť mesiacov	1
Hovädzí dobytok vo veku od šesť mesiacov do dvoch rokov	0,6
Hovädzí dobytok vo veku do šiestich mesiacov	0,4
Ovce a kozy	0,15

V prípade hovädzieho dobytku, oviec, kôz, sa dodržiavanie uvedenej podmienky zisťuje z údajov z Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (ďalej „CEHZ“). Preveruje sa v CEHZ, či žiadateľ je aj držiteľom zvierat a či sa zvieratá naozaj na farme/farmách nachádzajú.

Kontrola plnenia tejto podmienky sa vykonáva ku dňu kontroly, pričom sa vychádza z údajov v CEHZ.

5.2. Kontrola opatrenia v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodársky pozemok (UEV),

Kontrola spočíva v zameraní plôch deklarovanych na UEV a výpočet plochy UEV pracovníkmi NPPC-VÚPOP a overení podmienok pre dané opatrenie inšpektormi ÚKSÚP.

5.3. Kontrola opatrenia v rámci sústavy NATURA 2000 na lesný pozemok (LUEV) a lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov (LEKS)

Kontrolu jednotlivých špecifických podmienok v zmysle § 60 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 326/2005 Z. z.“) o lesoch a tiež v zmysle usmernenia MPRV SR vo veci spolupráce okresných úradov – pozemkového a lesného odboru (ďalej „OÚ PLO“) s príslušnými orgánmi pri poskytovaní a kontrole prostriedkov z verejných zdrojov, zabezpečujú príslušní zamestnanci OÚ PLO.

KNM 100% deklarovanych dielov (lesných dielcov) je vykonaná ohliadkou.

Samotné zameranie jednotlivých deklarovanych lesných pozemkov (dielcov) vykonáva príslušný zamestnanec Národného lesníckeho centra (ďalej „NLC“) primárne prostredníctvom leteckej fotogrametrie.

5.4. Kontrola opatrenia pri zaradení do agroenvironmentálno-klimatického opatrenia (AEKO)

Kontrola opatrenia pri zaradení do agroenvironmentálno-klimatického opatrenia spočíva v:

- zameraní plôch deklarovanych na príslušné opatrenia pri zaradení do agroenvironmentálno-klimatického opatrenia kontrolórmí PPA
- overení podmienok záväzku pre dané opatrenie inšpektormí ÚKSÚP

Podmienky, ktoré sú overované inšpektormí ÚKSÚP sú kontrolované dokladovou kontrolou a fyzickou obhliadkou pozemkov. Podľa konkrétneho agroenvironmentálno-klimatického opatrenia je kontrola vykonávaná na:

- biotopy trvalých trávnych porastov - kontroluje sa *zaťaženie zvieratami chovanými v poľnohospodárskom podniku najviac 1,9 dobytčej jednotky prežúvavcov a koní, ktorých je držiteľom a sú registrované v centrálnom registri hospodárskych zvierat, na jeden hektár plochy biotopu trávnych porastov a najmenej 0,3 dobytčej jednotky na jeden hektár plochy biotopu trávnych porastov v období od 1. mája do 31. októbra každého roka záväzku; oplôtkové pasenie možno použiť, ak sa dodrží zaťaženie dobytčiami jednotkami, ktoré sa prepočítava na celkovú oplotenú plochu*

5.5. Kontrola na ekologické poľnohospodárstvo (EKO)

Kontrola na ekologické poľnohospodárstvo spočíva v:

- zameraní plôch deklarovanych na ekologické poľnohospodárstvo kontrolórmí PPA
- overení podmienok pre ekologické poľnohospodárstvo inšpektormí ÚKSÚP

Podmienky, ktoré sú overované inšpektormí ÚKSÚP sú kontrolované dokladovou kontrolou a fyzickou obhliadkou pozemkov.

Medzi podmienkami sa overujú:

- či dodržiava žiadateľ zaťaženie zvieratami v prepočte 0,3/ha dobytčej jednotky trvalých trávnych porastov, na ktoré sa vzťahuje záväzok, a najviac 1,9/ha dobytčej jednotky poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahuje záväzok, od 1. mája do 31. októbra každého roku trvania záväzku, a je držiteľom hospodárskych zvierat registrovaných v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby, na ktoré sa vzťahuje záväzok k 1. máju príslušného roka

5.6. platba na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov

Kontrolu jednotlivých špecifických podmienok v zmysle § 60 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 326/2005 Z. z.“) o lesoch a tiež v zmysle usmernenia MPRV SR vo veci spolupráce okresných úradov – pozemkového a lesného odboru (ďalej „OÚ PLO“) s príslušnými orgánmi pri poskytovaní a kontrole prostriedkov z verejných zdrojov, zabezpečujú príslušní zamestnanci OÚ PLO.

KNM 100% deklarováných dielov (lesných dielcov) je vykonaná ohliadkou.

Samotné zameranie jednotlivých deklarováných lesných pozemkov (dielcov) vykonáva príslušný zamestnanec Národného lesníckeho centra (ďalej „NLC“) primárne prostredníctvom leteckej fotogrametrie.

5.7. Kontrola opatrenia prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy

Kontrolu jednotlivých špecifických podmienok v zmysle § 60 zákona č. 326/2005 Z. z. a tiež v zmysle usmernenia MPRV SR vo veci spolupráce OÚ PLO s príslušnými orgánmi pri poskytovaní a kontrole prostriedkov z verejných zdrojov, zabezpečujú príslušní zamestnanci OÚ PLO.

KNM 100% plôch je vykonávaná pomocou GPS prístrojov príslušnými kontrolórmí PPA

6. KONTROLA NA POSKYTNUTIE PLATBY V PODOPATRENÍ: CHOV A UDRŽANIE OHROZENÝCH DRUHOV ZVIERAT

Kontrola v chovoch týkajúcich sa opatrenia: životné podmienky zvierat a udržiavanie ohrozených druhov zvierat sa vykonáva v zmysle NV SR č. 75/2015 Z. z. Kontrola sa vykonáva na všetkých deklarováných zvieratách.

Chovať a udržiavať druhy zvierat podľa § 19 ods. 13 NV SR č. 75/2008 Z. z. možno u týchto plemien jednotlivých druhov hospodárskych zvierat

- hovädzí dobytok - slovenský pinzgauský dobytok,
- ovce - valaška pôvodná, Askánske merino, zošľachtená valaška a cigája
- kozy - biela krátkosrstá koza,
- kone – Slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, Slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab a Norik muránskeho typu,

Pre stanovenie dobytčej jednotky pre jednotlivé kategórie zvierat sa vzťahuje prepočítavací koeficient podľa prílohy II k článku 9 odseku 2 vykonávacieho nariadenia Komisie. Do podpory sú zaradené len oprávnené druhy hospodárskych zvierat zo zoznamu miestnych plemien, ktorých chov je ohrozený v súlade s čl. 7 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 807/2014. **Z podpory sú vylúčené kone dostihové a parkúrové.**

7.KONTROLA NA POSKYTNUTIE PLATBY V OPERÁCII: DOBRÉ ŽIVOTNÉ PODMIENKY ZVIERAT

Kontrola v chovoch týkajúcich sa operácie: dobré životné podmienky zvierat sa vykonáva v zmysle NV SR č. 75/2015 Z. z. v zn. n. p. Kontrola sa vykonáva na všetkých deklarovaných zvieratách.

Podpora sa poskytuje v zmysle § 39 NV SR č. 75/2015 Z. z. v zn.n.p. na operácie dobrých životných podmienok zvierat v chove

- zlepšenie starostlivosti o dojnice,
- zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných,
- zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení,
- zlepšenie životných podmienok v chove hydiny.

Kontrola je vykonávaná inšpektormi Štátnej veterinárnej a potravinovej správy (ŠVPS SR).

8. KONTROLA PESTOVANIA KONOPY SIATEJ

Podľa NV SR č. 342/2014 Z. z. je každý žiadateľ, ktorý v žiadosti o platbu deklaruje konopu siatu, povinný:

- najneskôr do troch dní oznámiť na príslušné RP PPA začiatok kvitnutia konopy siatej na príslušnom diele pôdneho bloku,
- pestovať konopu siatu za normálnych podmienok podľa miestnej praxe najmenej desať dní po skončení kvitnutia.

V prípade, ak žiadateľ zamýšľa pestovať konopu siatu, prílohou žiadosti podľa § 13 odsek 8 NV SR č. 342/2014 Z. z. sú tiež:

- oficiálna náveska certifikovaného osiva prvej alebo následnej generácie alebo jej úradne osvedčená kópia,
- údaj o množstve použitého osiva v kg/ha.

Samotná KNM sa zameriava na skontrolovanie 100% žiadateľov, ktorí pestujú konopu siatu a na zmeranie 100% pozemkov konopy siatej. Počas KNM je potrebné skontrolovať návesku, ale aj doklad o nadobudnutí - nákupe predmetného osiva konope.

Zamestnanec/inšpektor miestne príslušného pracoviska ÚKSÚP-u, v zmysle VNK (EÚ) č. 809/2014, resp. v zmysle DNK (EÚ) č. 639/2014 odoberie vzorky z pozemkov, na ktorých žiadateľ pestuje konopu siatu. Zabezpečí rozbor vzoriek za účelom stanovenia obsahu THC (tetrahydrokanabinolu). Po ukončení rozboru THC, príslušný zamestnanec/inšpektor ÚKSÚP-u odovzdá dané výsledky na príslušné RP PPA.

9. KNM PRE POSKYTNUTIE PLATBY NA DOBYTČIE JEDNOTKY (DJ)

Kontrola dodržiavania podmienok v zmysle NV SR č. 152/2013 Z. z. v znení NV SR č. 20/2014 je uskutočňovaná na dojčiace kravy nad 24 mesiacov, ovce a kozy nad 12 mesiacov (tzv. viazaná časť VD), na ktoré sa predložili žiadosti. Ostatné kategórie zvierat (teľatá do 6 mesiacov, hovädzí dobytok od 6 do 24 mesiacov, býky, voly a jalovice nad 24 mesiacov) nie sú kontrolované.

KNM sa uskutočňuje na základe reprezentatívnej vzorky zvierat. Vzorka zvierat musí zabezpečiť spoľahlivú a reprezentatívnu úroveň kontroly. Reprezentatívna vzorka je definovaná v závislosti od počtu kusov dojčiacich kráv alebo oviec a kôz, na ktoré sa predložili žiadosti. V prípade, že kontrola odhalí nedodržanie podmienok, rozsah vzorky sa pri zistení nedostatku u 3 ks a viac kusov zvierat, rozšíri na celú skupinu zvierat, teda na všetky deklarované zvieratá u žiadateľa na farme/farmách.

Výkon KNM v retenčnom období spočíva v tom, že sa:

- zisťuje, či počet zvierat prítomných na podniku, na ktoré sa predložili žiadosti (dojčiacie kravy, ovce a kozy), zodpovedá počtu zvierat zaznamenaných v CEHZ a v individuálnom registri HD (pre dojčiacie kravy) a v individuálnom registri oviec a kôz (registre sa musia viesť oddelene, pre každý druh zvierat) na farme žiadateľa,
- zisťuje, či žiadateľ chová zvieratá, na ktoré predložil žiadosť, po dobu 2 mesiacov od dátumu podania žiadosti na farme registrovanej na žiadateľa a na daný druh hospodárskych zvierat,
- zisťuje, či žiadateľ chová dojčiacie kravy, na ktoré podal žiadosť oddelene od ostatného HD (t. j. dojnic) a to oddelením ustajnením a bez dojného využitia, tzn., že od dojčiacich kráv sa nesmie získavať mlieko dojením a nesmie byť využívané na komerčné účely,
- zisťuje, či žiadateľ uskutočnil v retenčnom období náhrady zvierat do 15 pracovných dní od poklesu stavov (smrť zvierata, úhyn zvierata, strata zvierata alebo odcudzenie zvierata) a či do 7 pracovných dní uvedené nahradenie oznámil na príslušné RP PPA,
- zisťuje, či žiadateľ písomne oznámil vyššiu moc alebo výnimočné okolnosti, v dôsledku ktorých sa v retenčnom období znížil stav zvierat príslušnému RP PPA do 15 pracovných dní odo dňa, keď bol v situácii, tak urobiť, v zmysle čl. 4 ods. 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2013 v platnom znení (viď. kapitolu 5.1.)
- zisťuje, či zvieratá v rámci reprezentatívnej vzorky sú označené ušnými značkami, pri zistení porušenia neoznačenia sa jedná o porušenie krížového plnenia, Ak žiadateľ už požiadal o vystavenie duplikátu ušných značiek pred KNM nejedná sa o porušenie krížového plnenia).
- zisťuje, či zvieratá v rámci reprezentatívnej vzorky majú vystavené pasy. Každý pas je potrebné individuálne prehliadnuť. Dôraz pri kontrole pasu sa kladie na časť „B“ V časti : „Záznamy o zmenách držiteľa zvierata“ sa skontroluje správnosť záznamov podľa CEHZ.

Výkon kontroly po uplynutí retenčného obdobia spočíva vtom, že:

- kontrolná skupina sa zameria na dokladovú kontrolu a to či sú všetky zvieratá zaznamenané v individuálnom registri HD (pre dojčiacie kravy) a v individuálnom registri oviec a kôz a v CEHZ a či počas retenčného obdobia bola riadne dodržaná podmienka držby zvierat (2 mesiace od dátumu podania žiadosti),
- kontrolná skupina sa zameria na nahlásenie vyššej moci a výnimočných okolností do 15 pracovných dní odo dňa, keď bol žiadateľ v situácii, tak urobiť,
- kontrolná skupina zisťuje, či náhrady zvierat boli zaznamenané a uskutočnené do 15 pracovných dní od poklesu stavu a či do 7 pracovných dní uvedené nahradenie bolo oznámené na príslušné regionálne pracovisko PPA.

10. UPOZORNENIE PRE ŽIADATEĽOV

V prípade posudzovania dodržiavanie podmienok poskytnutia priamych podpôr v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb Pôdohospodárska platobná agentúra upozorňuje žiadateľov o poskytnutie priamych podpôr na nasledovné:

- **nahlásená poľnohospodárska plocha má byť žiadateľovi k dispozícii najneskôr k 31. máju príslušného roka,**
- **žadateľ je povinný viditeľne označiť a vymedziť hranice ním obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy v teréne v prípade, že nie je prirodzene ohraničená (rieka, les, spevnená cesta a pod.). Plocha, ktorú žiadateľ užíva, musí byť v teréne jednoznačne vymedzená,**
- **žadateľ preukazuje dispozíciu na požiadanie Pôdohospodárskej platobnej agentúry vlastníckym, nájomným alebo iným užívateľským vzťahom k nahlásenej poľnohospodárskej ploche.**

Všetci žiadatelia o poskytnutie priamych podpôr na rok 2019 nahlasujú v jednotnej žiadosti aj zoznam poľnohospodárskych pozemkov s jednotlivými hranicami užívania zakreslenými v GSAA. Ide o opakované zakresľovanie hraníc užívania, pričom sú im známe skutočnosti, ktoré v súvislosti s nahlásenými poľnohospodárskymi plochami museli riešiť v roku 2018. Zároveň boli novelou zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov účinnou pred podávaním žiadostí v roku 2019 upravené možnosti riešenia problémov v súvislosti s neoprávneným obhospodarovaním poľnohospodárskych pozemkov.

Ak žiadatelia úmyselne a opakovane, minimálne dva roky po sebe nadhodnocujú výmeru nahlásenej poľnohospodárskej plochy, žiadateľ bol oboznámený o výsledkoch krížovej kontroly na jednotných žiadostiach na rok 2018 a 2019, mal možnosť pred podaním žiadosti na rok 2019 prijať nevyhnutné opatrenia a napriek tomu uviedol aj poľnohospodárske plochy, ktoré nemá k dispozícii, možná trestná činnosť v súvislosti s neoprávneným užívaním poľnohospodárskych pozemkov a bezdôvodného obohatenia sa týka poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261 Trestného zákona.